

AUTORI

JUDr. Dušan Holub , PhD.	Kapitola 1
JUDr. Ing. Martin Winkler , PhD.	Kapitola 2
JUDr. Hana Magurová , PhD., LL.M.	Kapitola 3 Kapitola 5, časť 6
JUDr. Mária Veterníková , PhD.	Kapitola 4, časti 1, 2, 3 a 4 Kapitola 5, časti 1, 2, 3 a 4
JUDr. Lenka Váčoková , PhD.	Kapitola 5, časť 5
JUDr. Mgr. Marián Kropaj , PhD.	Kapitola 4, časť 5 Kapitola 6, časti 1, 2 a 3 Kapitola 7
JUDr. Katarína Bartalská	Kapitola 4, časť 6 Kapitola 5, časť 7 Kapitola 6, časti 4 a 5
JUDr. Ing. Lujza Jurkovičová , PhD.	Kapitola 8
JUDr. Andrea Slezáková , PhD., LL.M.	Kapitola 9

Schválené v edičnom programe Ekonomickej univerzity v Bratislave na rok 2018 ako učebnica.

© JUDr. Dušan Holub, PhD., JUDr. Ing. Martin Winkler, PhD.,
JUDr. Hana Magurová, PhD., LL.M., JUDr. Mária Veterníková, PhD.,
JUDr. Lenka Váčoková, PhD., JUDr. Mgr. Marián Kropaj, PhD.,
JUDr. Katarína Bartalská, JUDr. Ing. Lujza Jurkovičová, PhD.,
JUDr. Andrea Slezáková, PhD., LL.M., 2018

ISBN 978-80-8168-909-3 (brožovaná)

ISBN 978-80-8168-910-9 (pdf)

OBSAH

PREDHOVOR	8
 PRVÁ KAPITOLA	
ZÁKLADY TEÓRIE PRÁVA	9
1. Pramene práva	9
1.1 Právny predpis	9
1.2 Precedensy	11
1.3 Právne obyčaje	12
1.4 Normatívne zmluvy	13
2. Právne normy	14
2.1 Pôsobnosť právnych noriem	14
2.2 Zánik platnosti a účinnosti právnych noriem	17
2.3 Retroaktivita – spätná účinnosť právnych noriem	18
2.4 Druhy právnych noriem	18
3. Systém práva	20
3.1 Verejné právo a súkromné právo	20
3.2 Vnútroštátne a medzinárodné právo	21
4. Aplikácia práva	21
4.1 Orgány a akty aplikácie práva, proces aplikácie práva	21
4.2 Právne vzťahy	24
4.3 Právne skutočnosti	25
5. Zodpovednosť v práve	27
 DRUHÁ KAPITOLA	
ZÁKLADY PRÁVA EURÓPSKEJ ÚNIE	30
1. Pramene práva Európskej únie	30
2. Orgány Európskej únie	36

TRETIA KAPITOLA

ZÁKLADY ÚSTAVNÉHO PRÁVA	40
1. Pojem „ústava“, jej funkcie a úlohy	40
2. Ústava Slovenskej republiky a jej členenie	41
3. Ústavné základy Slovenskej republiky	42
4. Základné práva a slobody	45
5. Hospodárstvo Slovenskej republiky	49
6. Územná samospráva Slovenskej republiky	53
7. Zákonodarná moc	54
8. Výkonná moc	56
9. Súdna moc	57
10. Iné orgány ochrany práva	58

ŠTVRTÁ KAPITOLA

ZÁKLADY OBČIANSKEHO PRÁVA	59
1. Pojem, predmet a systém občianskeho práva	59
1.1 Pramene občianskeho práva hmotného	60
2. Spotrebiteľské zmluvy	60
3. Vecné práva	63
3.1 Vlastnícke právo	64
3.1.1 Spoluvlastníctvo	65
3.2 Držba	66
3.3 Vecné práva k cudzej veci	67
3.3.1 Záložné právo	67
3.3.2 Zádržné právo	68
3.3.3 Práva zodpovedajúce vecným bremenám	68
4. Dedičské právo	68
4.1 Dedenie zo závetu	70
4.2 Dedenie zo zákona	70
5. Právo duševného vlastníctva	71

OBSAH

5.1 Predmety práva duševného vlastníctva	71
5.2 Ochrana duševného vlastníctva	74
6. Civilné konanie	74

PIATA KAPITOLA

PRÁVO A PODNIKANIE	80
---------------------------------	-----------

1. Pojem, predmet, pramene a vzťah obchodného práva k iným právnym odvetviam	80
1.1 Formálne pramene obchodného práva	80
1.2 Vzťah obchodného práva k iným právnym odvetviam	80
2. Základné pojmy obchodného práva	81
2.1 Podnikanie, podnikateľ, základné identifikačné znaky podnikateľa	81
2.2 Konanie podnikateľa	81
2.3 Podnik, obchodný majetok, obchodné imanie, čisté obchodné imanie, vlastné imanie	82
2.4 Obchodné tajomstvo	83
2.5 Obchodný register	83
3. Živnostenské podnikanie	84
4. Obchodné spoločnosti a družstvo	86
4.1 Všeobecne o obchodných spoločnostiach, základné pojmy	86
4.2 Verejná obchodná spoločnosť	87
4.3 Komanditná spoločnosť	88
4.4 Spoločnosť s ručením obmedzeným	88
4.5 Akciová spoločnosť	89
4.6 Jednoduchá spoločnosť na akcie	90
4.7 Družstvo	90
5. Závazky a záväzkové vzťahy v obchodnom práve	91
5.1 Záväzkové vzťahy všeobecne, zásady záväzkových vzťahov	91
5.2 Vznik záväzkov, osobitné spôsoby uzatvárania zmluvy podľa Obchodného zákonníka	92
5.3 Zmluvy v obchodnom práve	93

5.4 Závazky z protiprávnych úkonov	93
5.5 Zmena záväzkov	95
5.6 Zabezpečenie záväzkov	95
5.7 Zánik záväzkov	96
6. Hospodárska súťaž	97
7. Konkurzné a reštrukturalizačné konanie	101

ŠIESTA KAPITOLA

ZÁKLADY PRACOVNÉHO PRÁVA	105
1. Pojem, predmet, systém, pramene a zásady pracovného práva	105
2. Pracovný pomer	109
3. Skončenie pracovného pomeru	111
4. Pracovný čas, doba odpočinku, pracovná pohotovosť, práca nadčas, dovolenka	118
5. Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru	121

SIEDMA KAPITOLA

ZÁKLADY SPRÁVNEHO PRÁVA	122
1. Úvodné poznámky	122
2. Verejná správa a orgány verejnej správy	122
2.1 Štátna správa	124
2.2 Samospráva	124
3. Správne konanie	125
4. Priestupky	125

ÔSMA KAPITOLA

ZÁKLADY TRESTNÉHO PRÁVA	129
1. Pojem, pramene, zásady a funkcie trestného práva	129
1.1 Pôsobnosť Trestného zákona	129

OBSAH

2. Trestná zodpovednosť	131
2.1 Skutková podstata trestného činu	131
2.2 Okolnosti vylučujúce protiprávnosť činu	132
2.3 Vývinové štádiá trestného činu	133
2.4 Trestná súčinnosť	135
3. Tresty a ochranné opatrenia	137
3.1 Tresty	137
3.2 Ochranné opatrenia	138
4. Trestná ochrana ekonomiky	140
4.1 Trestné činy proti majetku	140
4.2 Trestné činy hospodárske	141
5. Trestné konanie	143
5.1 Predsúdne konanie	143
5.2 Súdne konanie	144

DEVIATA KAPITOLA

ZÁKLADY FINANČNÉHO PRÁVA	145
1. Právo finančného trhu	145
1.1 Regulácia a dohľad nad finančným trhom	145
1.2 Subjekty finančného trhu	148
2. Daňové právo	155

PREDHOVOR

Praktikum, ktoré sa Vám dostáva do rúk, je koncipované ako učebná pomôcka na výučbu predmetu Základy práva pre ekonómov na Ekonomickej univerzite v Bratislave, ktorého súčasťou sú okrem prednášok aj cvičenia. Účelom cvičení je v nadväznosti na prednášky precvičovať, konkretizovať a systematizovať na konkrétnej právnej materii základné javy a pojmy z teórie práva, ako aj z jednotlivých právnych odvetví. Praktikum má tak prispieť k lepšiemu pochopeniu a osvojeniu si právnych javov a pojmov, ich významu a vzájomných súvislostí. Systematické členenie publikácie sa odvíja od členenia učebnice Základy práva pre ekonómov.

Autorský kolektív pozostáva z členov katedry obchodného práva. Cieľom autorského kolektívu je predstaviť jednotlivé oblasti právneho systému tak, aby praktikum ukázalo skutočnú potrebu a uplatnenie práva v praxi. Zámerom autorského kolektívu je tiež vniesť do vyučovacieho procesu metódy a postupy, ktoré robia štúdium viac atraktívnym a zaujímavejším.

Veríme, že praktikum bude vyhľadávanou a prínosnou pomôckou, ktorá uľahčí štúdium predmetu Základy práva pre ekonómov a zároveň zvýši pripravenosť študentov ekonomie na riešenie základných právnych situácií v praxi.

Bratislava, 25. júna 2018

JUDr. Dušan Holub, PhD.
za autorský kolektív

JUDr. Dušan Holub, PhD.,
JUDr. Ing. Martin Winkler, PhD.,
JUDr. Hana Magurová, PhD., LL.M.,
JUDr. Mária Veterníková, PhD.,
JUDr. Lenka Vačoková, PhD.,
JUDr. Mgr. Marián Kropaj, PhD.,
JUDr. Katarína Bartalská,
JUDr. Ing. Lujza Jurkovičová, PhD.
JUDr. Andrea Slezáková, LL.M., PhD.

PRAKTIKUM K ZÁKLADOM PRÁVA PRE EKONÓMOV

Sadzba: Pavol Markov – PAMART

Obálka: Tomáš Lisý, info@tomy.graphics

Vydalo vydavateľstvo právnickej literatúry

Wolters Kluwer s. r. o.,

Mlynské nivy 48, 821 09 Bratislava,

office@wolterskluwer.sk, www.wolterskluwer.sk,

v roku 2018 ako svoju 401. publikáciu.

ISBN 978-80-8168-909-3 (viazaná)

ISBN 978-80-8168-910-9 (e-book)